

ЗАДАНИЯ ОБЛАСТНОЙ ОЛИМПИАДЫ ПО ГЕОГРАФИИ
11 КЛАСС
ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ТУР

Время выполнения заданий 90 минут

Задание 1. Тест.

1. Какой из данных минералов не встречается в граните?
 - A. Кварц
 - B. Оливин
 - C. Мусковит
 - D. Полевой шпат
 - E. Биотит
2. Какому континенту свойственно явление теплового купола (“heat dome”)?
 - A. Австралия
 - B. Африка
 - C. Северная Америка
 - D. Азия
 - E. Европа
3. Посчитайте угол падения Солнца в Рейкьявике (64° с.ш.) 22 декабря в астрономический полдень. Угол наклона земной оси от оси эклиптики принять за 23°30'.
 - A. 26°
 - B. 2°30'
 - C. 87°30'
 - D. -7°30'
 - E. 9°35'
4. С чем связано образование фронтов окклюзии?
 - A. Холодный воздух перемещается быстрее тёплого
 - B. Тёплый воздух перемещается быстрее холодного
 - C. Несколько фронтов сталкиваются навстречу друг другу
 - D. Вытеснение холодного воздуха тёплым
 - E. Все варианты верны
5. Назовите из перечисленных процесс, не относящийся к химическому выветриванию:
 - A. Хеляция
 - B. Оглеение
 - C. Растворение
 - D. Солифлюкция
 - E. Оледенение
6. Район развития меловых отложений в Казахстане:
 - A. хребет Тарбагатай
 - B. горы Мугоджары
 - C. бассейн реки Шу
 - D. Заилийский Алатау
 - E. низовья реки Или
7. Верное утверждение об Австралии:
 - A. характерен низкий уровень урбанизации
 - B. Канберра – столица Австралии
 - C. Мельбурн – столица Австралии
 - D. по форме устройства – монархия
 - E. французский – официальный язык
8. В состав архипелага Малых Антильских островов входит?

- A. Каймановы острова
 - B. Барбадос
 - C. Пуэрто-Рико
 - D. Курильские острова
 - E. Гаити
9. Найдите ошибку в высоте вершин, м?
- A. Талгар - 4973
 - B. Улытау - 2133
 - C. Хан-Тенгри - 6995
 - D. Аксоран - 1565
 - E. Музтау - 3816
10. Страны с низким уровнем урбанизации:
- A. Южная Корея
 - B. Афганистан
 - C. Германия
 - D. Китай
 - E. Бразилия
11. Из списка выберите южный штат «Глубокого Юга» США?
- A. Северная Дакота
 - B. Луизиана
 - C. Миннесота
 - D. Айдахо
 - E. Юта
12. Страны Южной Европы с высоким уровнем урбанизации:
- A. Хорватия
 - B. Италия
 - C. Турция
 - D. Словакия
 - E. Венгрия
13. Какие две страны имеют одинаковые флаги?
- A. Польша и Мальта
 - B. Индонезия и Монако
 - C. Малайзия и Сингапур
 - D. Египет и Алжир
 - E. Либерия и Ватикан
14. Какие две страны были наиболее посещаемые туристами, прибывшими из-за рубежа по данным Всемирной Организации по туризму ООН в 2013 г.
- A. Испания и Португалия
 - B. Франция и США
 - C. Италия и Швейцария
 - D. Украина и Германия
 - E. Великобритания и Дания
15. Государства – члены Евразийского экономического Союза:
- A. Казахстан, Кыргызстан
 - B. Казахстан, Белоруссия
 - C. Белоруссия, Украина, Россия
 - D. Азербайджан, Кыргызстан
 - E. Азербайджан, Грузия

16. Полуостров Аральского моря:

- А. Зюдев
- В. Возрождения
- С. Сомовий
- Д. Мангышлак
- Е. Жамбайский

17. Памятники природы Алматинской области:

- А. «Кошкорганский палеонтологический памятник»
- В. «Поющий бархан»
- С. «Малиновый мыс»
- Д. «Розовый фламинго»
- Е. «Саурские ельники»

18. Тяжелые металлы:

- А. олово
- В. золото
- С. литий
- Д. алюминий
- Е. магний

19. Назовите период палеозойской эры?

- А. палеоген
- В. девон
- С. неоген
- Д. юрский
- Е. триас

20. К группе редких металлов относятся:

- А. цинк и свинец
- В. вольфрам, молибден
- С. золото и серебро
- Д. цинк и хром
- Е. железо и хром

21. В горах Каратау в Южном Казахстане имеются крупные месторождения фосфоритов:

- А. Кентау
- В. Жанатас
- С. Каратас
- Д. Аксу
- Е. Актогай

22. Один из первых исследователей ледников Казахстана:

- А. Борукаев
- В. Валиханов
- С. Берг
- Д. Пальгов
- Е. Макараевич

23. Перепись населения Казахстана прошла в:

- А. 1930 г.
- В. 1960 г.
- С. 1990 г.
- Д. 1999 г.
- Е. 2006 г.

24. С юго-западных склонов Каратау стекает река:
- A. Каскелен
 - B. Боген
 - C. Иссык
 - D. Лепсы
 - E. Шу
25. В сухостепной и пустынно-степной зоне формируются:
- A. Желтоземы
 - B. Серые лесные
 - C. Серо-бурые почвы
 - D. Средне-каштановые
 - E. Красноземы
26. Интразональные почвы Казахстана:
- A. Серые лесные
 - B. Солончаки
 - C. Бурые
 - D. Глинистые
 - E. Такыры
27. На территории Казахстана современное оледенение распространено в горах:
- A. Баянауыл
 - B. Мугоджары
 - C. Кызылрай
 - D. Кыргызский Алатау
 - E. Каркаралинские горы
28. Реки центрального Казахстана:
- A. Арысь
 - B. Каратал
 - C. Талас
 - D. Шерубай-Нура
 - E. Урал
29. В структуре экспорта Казахстана преобладают товары:
- A. Автомобили
 - B. Минеральное сырье
 - C. Станки
 - D. Текстиль
 - E. Продукции тяжелого машиностроения
30. Почвы лесостепной зоны:
- A. Лесные, подзолистые
 - B. Серо-бурые
 - C. Сероземы
 - D. Южные черноземы
 - E. Каштановые

Критерии оценки: за каждый правильный ответ по 1 баллу. **Итого 30 баллов.**

Задание 2. Ответьте на вопросы.

1. На территории какого государства находится самый высокий в мире водопад?
2. В какой эре произошло разрушение каледонидов и герцинидов до пенепплена?
3. Какое полезное ископаемое Казахстана называют "горным льном"?
4. Какой японский остров называют «силиконовым» из-за повышенной концентрации предприятий микроэлектроники:
5. Какая небольшая страна граничит с Бельгией, Францией и Германией?
6. Река Меконг протекает по территории нескольких государств Юго-Восточной Азии. Выберите водоток, который можно назвать ее европейским «близнецом».
7. Высшей точкой какой горной системы является гора Митчел?
8. Укажите восьмую по счету от Солнца планету солнечной системы:
9. Какой океан оказывает большее влияние на климат Южной Америки?
10. В какую геологическую эпоху четвертичного периода был образован Боровской массив?
11. Продукция сельского хозяйства, которую называют «белым золотом».
12. На территории какой области Казахстана находится точка, имеющая одинаковую широту и долготу?
13. Как называются земли, отвоёванная у моря в Нидерландах?
14. На каком материке нет действующих вулканов и современного оледенения?
15. Ветер, дующий через Жунгарские ворота от озера Алаколь в сторону озера Эби-Нур, расположенного в Китае:

Критерии оценки: за каждый правильный ответ по 1 баллу. **Итого 15 баллов.**

ИТОГО 45 БАЛЛОВ!

ГЕОГРАФИЯДАН ОБЛЫСТЫҚ ОЛИМПИАДА ТАПСЫРМАЛАРЫ
ТЕОРИЯЛЫҚ ТУР
11 СЫНЫП

Тапсырманы орындау уақыты - 90 минут

1 - тапсырма. Тест.

1. Бұл минералдардың қайсысы гранитте кездеспейді?
 - A. Кварц
 - B. Оливин
 - C. Мусковит
 - D. Дала шпаты
 - E. Биотит
2. Жылу күмбезінің құбылысы қай континентке тән (“heat dome”)?
 - A. Аустралия
 - B. Африка
 - C. Солтүстік Америка
 - D. Азия
 - E. Еуропа
3. 22 желтоқсанда астрономиялық түсте Рейкьявикке Күннің түсу бұрышын (64° с.б.) есептеңіз. Жер осінің эклиптика осінен көлбеу бұрышы $23^\circ 30'$ деп алынады.
 - A. 26°
 - B. $2^\circ 30'$
 - C. $87^\circ 30'$
 - D. $-7^\circ 30'$
 - E. $9^\circ 35'$
4. Окклюзия фронттарының пайда болуы немен байланысты?
 - A. Суық ауа жылы ауаға қарағанда жылдамырақ қозғалады
 - B. Жылы ауа суық ауаға қарағанда жылдамырақ қозғалады
 - C. Бірнеше фронттар бір-біріне қарама-қарсы соқтығысады
 - D. Суық ауаны жылы ауамен ығыстыру
 - E. Барлық жауаптар дұрыс
5. Химиялық үгілуге жатпайтын үрдістердің бірін атаңыз:
 - A. Хеляция
 - B. Глейлену
 - C. Еру
 - D. Солифлюкция
 - E. Мұз басу
6. Қазақстандағы бор дәуірінің кен орындарының игерілу аймағы:
 - A. Тарбағатай жотасы
 - B. Мұғалжар таулары
 - C. Шу өзенінің алабы
 - D. Іле Алатауы
 - E. Іле өзенінің төменгі ағысы
7. Аустралия туралы нақты мәлімдемені табыңыз:
 - A. урбанизацияның төмен деңгейімен сипатталады
 - B. Канберра - Аустралияның астанасы
 - C. Мельбурн - Аустралияның астанасы
 - D. басқару формасы – монархия
 - E. француз тілі – ресми тіл
8. Кіші Антиль аралдары архипелагының құрамына кіреді:

- A. Кайман аралдары
 - B. Барбадос
 - C. Пуэрто-Рико
 - D. Курил аралдары
 - E. Гаити
9. Шыңдардың биіктігіндегі қатені табыңыз, м?
- A. Талғар - 4973
 - B. Ұлытау - 2133
 - C. Хан-Тәңірі - 6995
 - D. Ақсораң - 1565
 - E. Мұзтау - 3816
10. Урбанизация деңгейі төмен елдер:
- A. Оңтүстік Корея
 - B. Ауганстан
 - C. Германия
 - D. Қытай
 - E. Бразилия
11. Тізімнен АҚШ-тың «Тұңғыық оңтүстігіндегі» оңтүстік штатты таңдаңыз?
- A. Солтүстік Дакота
 - B. Луизиана
 - C. Миннесота
 - D. Айдахо
 - E. Юта
12. Урбанизация деңгейі жоғары Оңтүстік Еуропа елдері:
- A. Хорватия
 - B. Италия
 - C. Түркия
 - D. Словакия
 - E. Венгрия
13. Қай екі елдің туы бірдей?
- A. Польша және Мальта
 - B. Индонезия және Монако
 - C. Малайзия және Сингапур
 - D. Египет және Алжир
 - E. Либерия және Ватикан
14. 2013 жылғы Біріккен Ұлттар Ұйымының Дүниежүзілік туристік ұйымының мәліметі бойынша шетелден келген туристер ең көп келетін қандай екі ел?
- A. Испания және Португалия
 - B. Франция және АҚШ
 - C. Италия және Швейцария
 - D. Украина және Германия
 - E. Ұлыбритания және Дания
15. Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер:
- A. Қазақстан, Қырғызстан
 - B. Қазақстан, Беларусь
 - C. Беларусь, Украина, Ресей
 - D. Әзірбайжан, Қырғызстан
 - E. Әзірбайжан, Грузия
16. Арал теңізінің түбегі:
- A. Зюдсв
 - B. Возрождения
 - C. Сомовий

D. Манғышлак

E. Жамбай

17. Алматы облысының табиғат ескерткіштері:

A. «Қошқорған палеонтологиялық ескерткіші»

B. «Әнші құм»

C. «Таңқурай мүйісі»

D. «Қызғылт қоқиқаз»

E. «Сауыр шыршалы ормандары»

18. Ауыр металдар:

A. қалайы

B. алтын

C. литий

D. алюминий

E. магний

19. Палеозой дәуірінің кезеңін атаңыз:

A. палеоген

B. девон

C. неоген

D. юра

E. триас

20. Сирек металдар тобына мыналар кіреді:

A. мырыш және қорғасын

B. вольфрам, молибден

C. алтын және күміс

D. мырыш және хром

E. темір және хром

21. Оңтүстік Қазақстандағы Қаратау тауларында фосфориттердің ірі кен орындары бар:

A. Кентау

B. Жаңатас

C. Қаратас

D. Ақсу

E. Ақтоғай

22. мұздықтарын алғаш зерттеушілерінің бірі:

A. Борукаев

B. Уалиханов

C. Берг

D. Пальгов

E. Макараевич

23. Қазақстанда халық санағы өтті:

A. 1930 ж.

B. 1960 ж.

C. 1990 ж.

D. 1999 ж.

E. 2006 ж.

24. Қаратаудың оңтүстік-батыс беткейінен ағатын өзен:

A. Каскелен

B. Бөген

C. Есік

D. Лепсі

- Е. Шу
25. Құрғақ дала және шөлді дала зонасында қалыптасатын топырақ түрі:
- А. Сары топырақ
 - В. Орманның сұр топырағы
 - С. Сұр-қоңыр топырақ
 - Д. жартылай қоңыр
 - Е. Қызыл топырақ
26. Қазақстанның аймақ ішілік топырақтары:
- А. Орманның сұр топырағы
 - В. Сор
 - С. Құба
 - Д. Сазды
 - Е. Тақырлар
27. Қазақстан аумағында қазіргі заманғы мұз басуы қандай тауларда жиі кездеседі?
- А. Баянауыл
 - В. Мұғалжар
 - С. Қызылрай
 - Д. Қырғыз Алатауы
 - Е. Қарқаралы таулары
28. Орталық Қазақстандағы өзендеі:
- А. Арыс
 - В. Қаратал
 - С. Талас
 - Д. Шерубай-Нұра
 - Е. Жайық
29. Қазақстан экспортының құрылымында келесі тауарлар басым:
- А. Автокөліктер
 - В. Минералды шикізат
 - С. Станктар
 - Д. Тоқыма
 - Е. Ауыр машина жасау өнімдері
30. Орманды дала зонасының топырақтары:
- А. Орманды, күлгін топырақ
 - В. Сұр-кұба
 - С. Сұр топырақ
 - Д. Оңтүстік қара топырақ
 - Е. Қоңыр

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 30 ұпай!**

2 - тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіздер.

1. Әлемдегі ең биік сарқырама қай мемлекеттің аумағында орналасқан?
2. Қай кезеңде каледон мен герциннің пенепленге дейінгі бұзылуы болды?
3. Қазақстанның қандай пайдалы қазбаларын "таудың зығыры" деп атайды?
4. Қай жапон аралы микроэлектроникалық кәсіпорындардың жиі орналасуына байланысты «силиконды» деп атайды?
5. Бельгия, Франция және Германиямен шектесетін кішкентай мемлекет?
6. Меконг өзені Оңтүстік – Шығыс Азиядағы бірнеше мемлекеттердің аумағынан ағып өтеді. Оның еуропалық «егізі» деп атауға болатын су ағынын табыңыз.
7. Митчел тауы қандай тау жүйесінің ең биік нүктесі болып табылады?
8. Күн жүйесіндегі Күннен кейінгі санақ бойынша сегізінші орындағы ғаламшарды атаңыз:
9. Оңтүстік Америка климатына көп ықпалын тигізетін мұхит?
10. Боров массиві қай геологиялық дәуірдің төрттік кезеңінде пайда болған?
11. «Ақ алтын» деп аталатын ауыл шаруашылық өнімін атаңыз:
12. Қазақстандағы қай облыс аумағында бойлығымен ендігі бірдей нүкте орналасқан?
13. Нидерландыдағы теңізден жаулап алынған жерлер қалай аталады?
14. Қай материкте сөнбеген жанартаулар мен қазіргі мұзбасулар кездеспейді?
15. Алакөл көлінен Ебі Нұр көліне дейін Жоңғар қақпасы арқылы соғатын Қытайда орналасқан жел?

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 15 ұпай!**

БАРЛЫҒЫ 45 ҰПАЙ!